

Proffsens val för VVS-installationer

KOPPAR RÖRET

INFORMATION & NYHETER FRÅN SCANDINAVIAN COPPER DEVELOPMENT ASSOCIATION NR 8 2004

YRKES-SM HAR VI HAFT TIDIGARE ÅR I SVERIGE MEN DÅ KONCENTRERAT PÅ SPECIELLA YRKESKATEGORIER. DETTA ÄR FÖRSTA GÅNGEN SOM ALLA YRKESKATEGORIER HAR SAMLATS PÅ EN PLATS I LANDET. PITEÅ FICK DET ANSVARSFULLA UPPDRAGET ATT STÅ SOM VÄRD FÖR DET FÖRSTA YRKES-SM OCH MOTSVARADE DET FÖRTROENDET MED GLANS. ETT MYCKET VÄL GENOMFÖRT ARRANGEMANG SOM SAMLADE MÅNGA INTRESSERADE BESÖKARE TILL NOLIA-MÄSSAN I PITEÅ.

YRKES-SM I PITEÅ 12-15 MAJ 2004

Invigningen av yrkes-SM skedde i den stora Norrmalmia-hallen som ligger alldeles i anslutning till Nolia-mässan. Ett stort antal inbjudna gäster och besökande fick se en imponerande show med ljud och ljusspel, musik i olika former samt tal av ett antal prominenta personer. Liksom på en OS-invigning inträdde varje yrkeskategori under sitt eget standar och möttes av publikens ljudliga ovationer.

Konferensier var Peter Siepen och Christine Meltzer, kända från TV4:s reseprogram.

Peter Roslund, kommunalfullmäktiges ordförande i Piteå hälsade alla välkomna och såg fram emot ett antal givande dagar under Yrkes-SM. Arbetsgivarna representerades av Ebba Lindsö, som framhöll hur viktigt ett ordentligt yrke är för Sveriges framtida utveckling. Yrkeslandslagets ordförande Boo Sjögren såg mycket positivt på den entusiasm som visades av samtliga yrkeskategorier inför möjligheten att få representera Sverige i

internationella sammanhang. Ulla Lindqvist, LO:s andre ordförande betonade också hur viktigt det är att vara yrkeskunnig inom sin yrkeskategori och att inte enbart idrottsutövare får möjlighet att tävla för Sverige. Utbildningsminister Tomas Östros betonade regeringens fortsatta stöd för Yrkes-SM, och såg mycket positivt på den fortsatta utvecklingen av en gedigen yrkesutbildning. De många vackra orden varvades med underhållning, allt från eldslukare, rappare, ismusik från ishotellet i Jukkasjärvi, till amerikansk gitarrblues. Det var en mycket minnesvärd kväll som uppskattades till fullo av den månghövdade publiken.

Det var många yrkeskategorier representerade: Från hårfrisörer till fordonstekniker, lässmeder, guldsmeder, elektriker, plåtslagare och givetvis VVS-montörer. Man tävlar i olika moment i sin yrkesgrupp och det hägrande målet är förstås att vinna och därigenom kvalificera sig till yrkes-VM 2005 som detta år avgörs i Helsingfors, Finland.

NORDBYGG I STOCKHOLM 16-20 MARS 2004

Nordbyggmässan i Stockholm lockade återigen ett stort antal leverantörer och besökare inom byggbranschen. Besökareantalet för de 5 intensiva mäsddagarna uppgick till nästan 60.000. En mycket bra siffra som legat relativt konstant under de senaste åren.

Kopparrören representerades av en välkänd nordisk tillverkare, som hade en välbesökt monter där kopparrör för olika användningsområden visades för intresserade besökare. Som tidigare noterades även besökare från hela Östersjöregionen, vilket betyder att Nordbygg i Stockholm är en mässa som man gärna återkommer till, oavsett nationalitet och språk.

En nyhet är att nästa Nordbyggmässa i Stockholm 2006 kommer att förläggas vid en annan tidpunkt. Det har beslutats att den kommer att tidigareläggas till 24-27 januari 2006, och den kommer inte att vara öppen på lördagen.

VINNARE AV VÅR WEB TÄVLING BLEV:

JENNIE STRÖM

BÄLINGE

FRÅN SVÄRDSPETSAR TILL BEHÅLLARE FÖR KÄRNBRÄNSLE EN HISTORISK ÖVERBLICK AV KOPPAR

**MÄNNISKANS KÄNNEDOM OM
KOPPAR OCH DESS ANVÄNDNING
GÅR LÅNGT TILLBAKS I TIDEN,
TROLIGEN UNGEFÄR 10 000 ÅR.
FÖRUTOM GULD, SILVER OCH BLY
VAR KOPPAR EN AV DE FÖRSTA
METALLER SOM MÄNNISKO-
HANDEN BEARBETADE OCH
FORMADE. FRAGMENT AV
KOPPARPÄRLOR OCH NÅLAR
HAR HITTATS PÅ PLATSER I
MELLERSTA ÖSTEN OCH PÅ
OMRÅDEN I NUVARANDE
TURKIET.**

Koppar bröts först på Cypern cirka 3 500 f Kr. Cypern skulle senare bli den forntida världens främsta källa av koppar tillsammans med Rio Tinto i Spanien. Upptäckten av 5 000 år gamla koppargruvor i Egypten berättar om hur tidig kännedomen om att bryta koppar ur malmen verkligen var. Koppar var vid den tiden lämpligare för kall bearbetning än t.ex. guld och silver. Egyptierna var så skickliga i att hamra sina kopparsvärdspetsar att man länge trodde att de hade en okänd härdningsteknik som de höll hemlig från andra kulturer.

De äldsta fynden av kopparföremål i Europa är från en 6 000 år gammal gravplats i Varna i Bulgarien. Arkeologiska utgrävningar på Rudna Glavias område i före detta Jugoslavien avslöjar att koppar bröts här i en stor grotta före år 4 000 f Kr. Under det romerska rikets storhetstid bröts och användes koppar i stora mängder för tillverkning av bruksföremål, verktyg, vapen och mynt. Den tidens viktigaste fyndigheter fanns i Spanien, på Cypern och i Mellersta Europa. Den totala kopparproduktionen under perioden 250 f Kr till 350 e Kr uppskattas till 5 miljoner ton.

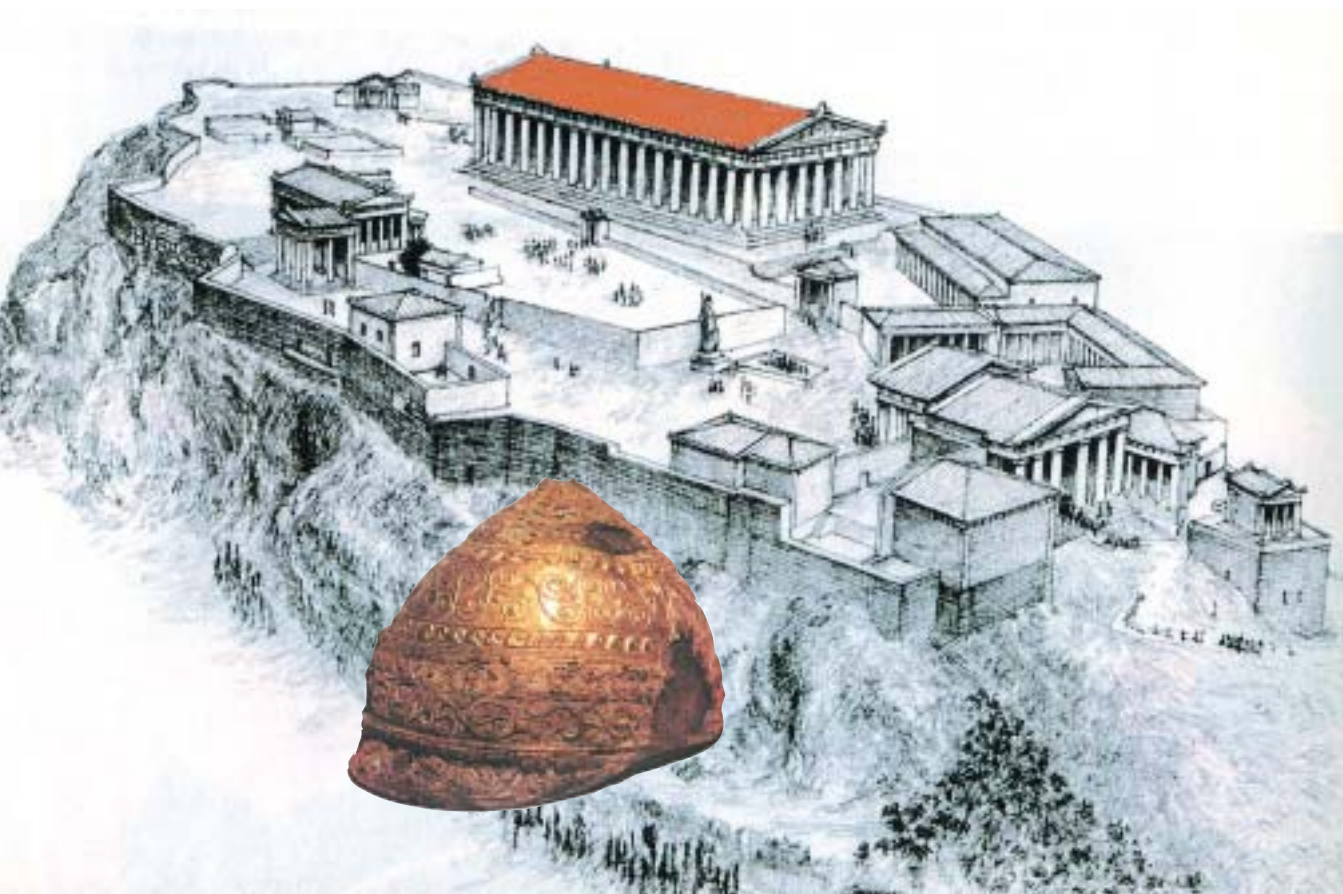
En storskalig, industriell produktion av koppar började i mitten på 1800-talet i och med användningen av koppar i telegrafledningar. År 1837 lades den första telegraflinjen längs järnvägslinjen mellan Eusten och Chalk Farm norr om London, och den följdes snart av andra, bland annat en telegrafkabel under Engelska Kanalen år 1850. Vid århundradets slut var användningen av elektricitet vida utbredd i västvärlden.

Idag används koppar och kopparlegeringar där egenskaper som hög ledningsförmåga och god korrosionsbeständighet, färg, formbarhet, duktil styrka och möjlighet att foga med lödning är av stor vikt. Elektriska ledningar i husen är huvudsakligen av koppar, liksom elledare i generatorer och elektriska motorer. Inom telekommunikationen är koppar fortfarande dominerande som ledningsmaterial, trots att fiberoptiska kablar används mer och mer.

Plåt och band av koppar används i stor utsträckning inom byggindustrin. Takläggning, beklädnad, regnvattensystem och arkitektoniska utsmyckningar har länge varit användningsområden för denna typ av koppar.

Ett annat stort användningsområde för koppar är vattenledningsrör och uppvärmningssystem i hemmen, där materialet har flera fördelar jämfört med plast och rostfritt stål. Många av våra vanligaste bakterier och virus trivs inte med koppar – ett faktum som i sin förlängning gynnar såväl vattenkvalitet som ledningsrör.

Sedan gammalt har koppar och kopparlegeringar använts i tillverkningen av mynt, och idag används tusentals ton koppar varje år i den världsomfattande produktionen av mynt, märken för olika hedersbetygelser, polletter och medaljer. På grund av de gynnsamma korrosionsegenskaperna anses koppar idag vara det mest lämpliga materialet för tillverkning av behållare för använt kärnbränsle. Koppar förblir termodynamiskt stabil i förråd djupt nere i marken och oxideras inte av vattenlösliga substanser.

I FACKPRESS FÖR NÅGRA ÅR

SEDAN DEBATTERADES

GROSSISTENS HÄMTLAGER,

PROFFSMARKNAD, EXPRESS,

GANSKA FLITIGT.

GROSSISTENS HÄMTLAGER – FUNGERANDE SERVICE

Dessa lager har definitivt en funktion att fylla, med sin omedelbara närhet till kundens behov av den dagliga varuförsörjningen. Vi har intervjuat några av grossisternas hämtlagerchefer och ställt ett antal frågor till var och en som de har besvarat enligt nedanstående redovisning:

På Onninen-Express i Västerås talade jag med chefen Lars Kammerstad:

Hur länge har ni funnits här?
Sedan 1996

Hur många artiklar finns i lager?
Ca: 5000

Hur många hämtningar har ni per dag?
Ca 100 st

Vilken är den största skillnaden från det ni öppnade lagret och fram till idag? Hantering av material, typ av material, produktutveckling, kundsegment etc.

Rent administrativt har en stor förändring skett. Man har en helt annan kontroll på vilka varor i sortimentet som har bäst omsättningshastighet, och man jobbar kontinuerligt med att ha det mest efterfrågade materialet tillgängligt på lager. Ett exempel är den oerhört snabba ökningen av presskopplingar för kopparrör som på ett halvår har stigit högst betydande.

Hur ser framtiden ut om 5-10 år? Vilka förändringar tror du kommer att ske?

Det är väldigt svårt att sja om förändringar. Verksamheten är redan nu väldigt välutvecklad, men något nytt kommer säkert att uppenbara sig. Farhågor över att försäljning även skall tillåtas till privatpersoner hoppas jag inte kommer att besannas.

Finns det några speciella önskemål när det gäller kopparrör med mera?

Det finns definitivt ett behov av kortare längder på kopparrör för att dessa skall vara lättare att få med sig i servicebilarna. Standardlängden 5 mtr anses vara för långt. 2,5 mtr eller 3mtr vore att föredra.

Ahlsells proffsmarknad i Enköping är väl frekventerad av traktens rörläggare. Då det inte finns något stort grossistlager i Enköping uppfyller proffsmarknaden kundernas behov av materialtillförsel. Hos Ahlsell i Enköping fick jag en pratstund med butikssäljaren Fredrik:

Hur länge har ni funnits här?
Sedan 1997

Hur många artiklar finns i lager?
Ca 5000

Hur många hämtningar har ni per dag?
Mellan 150-200

Vilken är den största skillnaden från det ni öppnade proffsmarknaden och fram till idag? Hantering av material, typ av material, produktutveckling, kundsegment etc.

Då proffsmarknaden öppnade 1997 så har det inte skett några stora förändringar beträffande lokaler, ombyggnader etc. Konceptet för Ahlsells proffsmarknader är detsamma över hela landet och det följer man även här. Man skall lagerlägga det mest efterfrågade och även klara litet till, om inte har man snabb backup från central-lagret i Hallsberg. Det som förändras är givetvis lagersortimentet. Exempelvis presskopplingar säljs mer och mer, och här kan kunderna även få hyra en pressmaskin för att testa den nya tekniken.

Hur kommer det att se ut om 5-10 år? Vilka förändringar tror du kommer att ske?

Grundkonceptet för proffsmarknaderna kommer säkert att ligga fast. Som tidigare nämnts kommer givetvis sortimentet att varieras och utvecklas efter marknadens och kundernas krav. Försäljning även till privatpersoner är en mycket känslig fråga som kan tänkas komma upp till diskussion i framtiden, men för närvarande finns inga sådana planer.

Finns det några speciella önskemål när det gäller kopparrör med mera?

De raka kopparrörens längd på 5 mtr är litet för långa att frakta i kundernas servicebussar. De får ofta kapas med bågfil, vilket känns onödigt. Å andra sidan som en rörläggare från YIT påpekade: "Det beror givetvis på vilket jobb som ska utföras. Det är inte särskilt meningsfullt att dra långa rörstråk med 2.5 eller 3 mtrs rör när det finns 5 mtrs".

Dahl i Bromma/Stockholm har ett väl inarbetat hämtlager som har funnits på samma plats under ganska lång tid. Härifrån betjänas förträdesvis kundkretsen i nordvästra delen av Storstockholm. På Dahl i Bromma talade jag med hämtlagerchefen Lena Liljegren:

Hur länge har ni funnits här?

I lokalerna har Dahl(FA) funnits sedan 1960-talet. Hämtlagret i nuvarande form har funnits i ca 30 år.

Hur många artiklar finns i lager?
Över 6000 artiklar

Hur många hämtningar har ni per dag?
Ca 200 st

Vilken är den största skillnaden från det ni öppnade lagret och fram till idag?

Hantering av material, typ av material, produktutveckling, kundsegment etc.

När lagret körde igång hämtverksamheten på tidigt 60-tal var lagret inte av "snabbköpsmodell". Kunderna fick gå till en ordermottagare på kontoret som skrev ut ett orderset på en elektrisk skrivmaskin, vartefter varorna fick hämtas på lagret. Vid utfart från området kontrollerades godset mot ordersetet av en vakt, som efter godkänd kontroll lät kunden lämna området. Det nuvarande systemet som infördes på 70-talet blev ett ordentligt lyft för verksamheten, och fungerar till alla parter belåtenhet.

Hur kommer det att se ut om 5-10 år? Vilka förändringar tror du kommer att ske?

"Snabbköpsmodellen" har givetvis kommit för att stanna. Lokalerna kommer att se ut ungefär likadana som idag. Sortimentet är däremot i ständig förändring. Nya material tillkommer och gamla material utvecklas. Det är en kontinuerlig process som förändrar sortimentet på ett positivt sätt.

Finns det några speciella önskemål när det gäller kopparrör med mera?

Hämtlagrets kunder har ett önskemål om kortare längder på kopparrören. Det är besvärligt att frakta 5 meters rör i servicebussarna.

VÄLJ RÄTT KOPPARRÖR VID INSTALLATION

I samarbete med
International Copper Association
European Copper Institute

Box 540, 721 09 Västerås
Tel 021-19 82 73. Fax 021-19 80 35.

www.koppar.com